

A Bíróság nyilvántartásába
bejegyezve a 1265/14 szám alatt
Luxembourg, 2023-08-14 A hivatalvezető
nevében
Fax/E-mail: _____
Benyújtva: 2023-08-14
Illéssy István
tanácsos

C-525/23-1

Fővárosi Törvényszék
38.K.702.559/2022/9

Az Ábrahám Dániel Ugyvédi Iroda (eljáró ügyvéd: dr. Ábrahám Dániel, cím
.....) által képviselt OS felperesnek a dr.
Tóth Bernadett kamarai jogtanácsos által képviselt Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság
(..... cím) alperes ellen idegenrendészeti ügyben hozott 106-T-24540/6/2020.
számú határozat kapcsán keletkezett közigazgatási jogvita elbírálása iránt indított perében a bíróság
meghozta az alábbi

v é g z é s t :

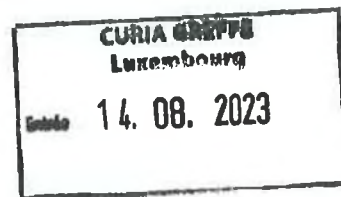
A bíróság a per tárgyalását felfüggeszti, és az Európai Unió Bíróságánál (a továbbiakban: EUB)
előzetes döntéshozatali eljárását kezdeményezi az alábbi kérdések tekintetében:

1. Megfelel-e a 2016/801 EU irányelv (2) és (41) preambulumbekzdésében, továbbá az 1. cikk
a) pontjában és a 4. cikk (1) bekezdésében meghatározott célokra tekintettel az irányelv 7.
cikk (1) bekezdés e) pontja alapján a tagállamok részére biztosított mérlegelési mozgástérnek
az a tagállami gyakorlat, mely a megélhetés elfogadásához – annak igazolását követően, hogy
az önkéntes munkát végezni kívánó harmadik országbeli kérelmező családtagnak nem
minősülő rokona jogszerűen megszerzett jövedelméből biztosítani képes és biztosítja a
megélhetéshez szükséges összeg rendszeres átutalásával a kérelmező megélhetéséhez és
visszautazásához elegendő jövedelmet, illetőleg anyagi fedezetet – további feltételként azt is
előírja, hogy a kérelmező pontosan jelölje meg, hogy a kapott összeg jövedelem-e, vagy
vagyon, továbbá okirattal támassza alá, hogy e jövedelmet, illetve vagyont milyen jogcímen
szerezte meg, valamint, hogy a pénz vagy vagyon felett véglegesen és korlátlanul a sajátjaként
rendelkezik-e?

2. Az uniós jog elsőbbségének elvére, az EUMSZ 79. cikke szerinti méltányos bánásmódra, a
Charta 45. cikkében deklarált tartózkodás szabadságára és a 47. cikkben deklarált hatékony
jogorvoslat és tisztességes eljárás elvére, továbbá a 2016/801 EU irányelv (54) és (61)
preambulumbekzdésére, de különösen a jogbiztonság elvére tekintettel befolyásolja-e az 1.
kérdésre adott választ az a körülmény, hogy az 1. kérdésben ismertetett feltételeket a
tartózkodási engedélyekre egységesen vonatkozó tagállami jogszabályok nem tartalmazzák,
ekként azokat nem a jogalkotó, hanem a legutolsó tagállami bírói fórum írta elő precedensnek
tekintendő jogalkalmazása során?

3. Amennyiben a megélhetés elfogadásához a tagállami jogalkalmazás során előírtaknak
megfelelő, fentebb ismertetett feltételekre vonatkozó nyilatkozat és okirati igazolás is
szükséges, az esetben akként kell-e értelmezni a 2016/801 EU irányelv 7. cikk (1) bekezdés e)
pontját az EUMSZ 79 cikke által előírt méltányos bánásmód követelményére, a Charta 47.
cikkében deklarált hatékony jogorvoslat és tisztességes eljárás elvére, a 2016/801 EU irányelv
(2) preambulumbekzdése szerinti jogbiztonság követelményére, továbbá a (41) és (42)
preambulumbekzdések előírásaira mint eljárásjogi garanciákra figyelemmel, hogy a
jogszabályokban előírtaknak kizárólag az a tagállami gyakorlat felel meg, amely a
jogkövetkezményekre való figyelmeztetéssel hívja fel a kérelmezőt a szükségesnek tartott
további feltételek egybehangzó és következetes megnevezésére és igazolására, és csak az
ügyféli jogok ekkénti biztosítása, valamint az eljárási garanciák érvényesülése esetén utasítja
el a tartózkodási engedély iránti kérelmet a bírói gyakorlat által előírt feltételek
bizonyítatlansága miatt?

A végzés ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás:

I. Az ügy előzménye és tényállása

- [1] A (.....) állampolgár felperes 2020. június 30-ig érvényes tanulmányi célból kiállított tartózkodási engedéllyel rendelkezett.
- [2] A felperes 2020. június 5. napján tartózkodási engedély meghosszabbítása iránti kérelmet terjesztett elő az Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság Budapesti és Pest megyei Regionális Igazgatóságánál (a továbbiakban: elsőfokú hatóság), melyben a tartózkodás céljaként egyéb célként önkéntes tevékenység folytatását jelölte meg, a megélhetésének biztosítójaként pedig brit állampolgár nagybátyját nevezte meg. Tartózkodása céljának igazolására csatolta a Mahatma Gandhi Emberjogi Egyesület által 2020. június 1. napján kiállított szerződést, mely szerint a felperes 2020. június 15. napjától határozatlan időre az egyesületnél folytat önkéntes tevékenységet. Becsatolásra került még a felperes saját nevére szóló hat havi részletes bankszámla igazolás, nagybátyja eltartói nyilatkozata és a nagybátyja jövedelmét igazoló okiratok.
- [3] Az elsőfokú hatóság a **106-1-53996/6/2020-T. számú határozatában** a felperes tartózkodási engedély hosszabbítása iránti kérelmét elutasította, egyben a felperest az Európai Unió tagállamainak területéről (... ország ...) területére kiutasította. Mivel a felperes eltartója a harmadik országbeli állampolgárok beutazásáról és tartózkodásáról szóló 2007. évi II. törvény (a továbbiakban: Harmtv.) 2. § d) pontja alapján nem minősül családtagnak, ezért a Harmtv. végrehajtására kiadott 114/2007. (V. 24.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Vhr.) 29. § (5) bekezdésére tekintettel nem biztosíthatja a felperes magyarországi megélhetését, így a benyújtott dokumentumokat a hatóságnak nem állt módjában figyelembe venni, ekként a felperes megélhetését és a kiutazásának költségeit biztosító anyagi fedezetet nem fogadta el igazoltnak. A kérelmet ezért a Harmtv. 13. § (1) bekezdés f) pontja, továbbá 29. § (5) és (6) bekezdése alapján elutasította.
- [4] A felperes fellebbezésében nem vitatta, hogy a nagybátyja nem minősül családtagnak, azonban arra hivatkozott, hogy az anyagi támogatást a felperes és a közte létrejött kölcsönmegállapodás alapján nyújthatja, különös tekintettel arra a tényre is, hogy a felperes magyarországi lakhatása kollégiumban biztosított. A felperes a fellebbezés mellékleteként nyilatkozatot csatolt, mely szerint a nagybátyja részére a Mahatma Gandhi Emberjogi Szervezetnél végzett egy éves önkéntes munkavégzésének időtartama alatt havonta 200.000,- Ft pénzeszeget biztosít banki átutalásokon és egyéb intézményeken keresztül. Ezen túlmenően a beadványhoz benyújtásra kerültek a felperes nagybátyjának munkáltatója által kiállított kereset igazolások magyar nyelvű fordításai a 2020. július és 2020. szeptember közötti időszakra.
- [5] Az alperes a **106-T-24540/6/2020. számú határozatában** az elsőfokú hatóság döntését arra hivatkozással hagyta helyben, hogy mivel a felperes eltartója a Harmtv. 2. § d) pont értelmében nem minősül családtagnak, ezáltal nem biztosíthatja a felperes magyarországi megélhetését, így az általa igazolt jövedelem és megtakarítás nem értékelhető a felperes javára. Megjegyezte ugyanakkor, hogy a becsatolt bankszámla kivonatok tanúsága szerint az eltartóként hivatkozott személy részéről rendszeres, a megélhetés biztosítását lehetővé tevő összegű átutalás nem érkezett.
- [6] **A felperes** keresetében a Vhr. 29. § (5) bekezdésére hivatkozással azt sérelmezte, hogy az alperes a felperes által becsatolt bizonyítékokat kizárólag abból a szempontból értékelte, hogy a felperes nagybátyja a Harmtv. rendelkezései szerint nem családtagja a felperesnek, ezért sem eltartási

nyilatkozatot nem adhat, sem anyagi forrást nem biztosíthat felperes részére, ezért a magyarországi megélhetés és a kiutazás költségei nem biztosítottak. Hangsúlyozta, hogy nagybátyja az anyagi támogatást ajándékként és nem tartás jogcímen adta, így a felperes saját maga biztosítja a megélhetésének forrását az egyéb jogviszonyból szerzett jövedelemből, melynek összegét és rendszerességét a csatolt iratok alátámasztották. Mivel az alperesi jogértelmezéssel szemben bármilyen legális jövedelem lehet a magyarországi megélhetés forrása, ezért az alperes a becsatolt bizonyítékokat nem megfelelően értékelte, ezáltal pedig a tényállás feltárási kötelezettségét megsértve téves következtetésre jutott a felperes megélhetése vonatkozásában. A felperes arra is rámutatott, hogy a felperes által megjelölt rokonsági fok nem zárja ki a Vhr. 29. § (6) bekezdésében felsorolt jövedelemtípusok vizsgálatát.

- [7] **Az alperes** a perben arra hivatkozott, hogy a támogató nyilatkozat nem tartalmazta a juttatás ajándék jogcímét, csak az anyagi támogatásra utalt, az alperes ezért nem értékelte ajándékként a juttatást. Előadta továbbá, hogy a Vhr. 29. § (5) bekezdése a megélhetés biztosítását a jogszerűen megszerzett jövedelemből, illetve vagyonból írja elő, ezért nincs jelentősége annak, hogy a támogatás milyen jogcímen történik, az alperes sem ezen az alapon utasította el a felperes kérelmét.
- [8] **A bíróság a 38.K.702.416/2021/7. számú ítéletében** az alperes határozatát az elsőfokú határozatra kiterjedően megsemmisítette és az elsőfokú hatóságot új eljárásra kötelezte.
- [9] A bíróság a Vhr. 29. § (5) és (6) bekezdésének együttes értelmezése alapján arra a következtetésre jutott, hogy a jogalkotó a megélhetés biztosítását jogszerűen megszerzett jövedelemből, illetve vagyonból írja elő, e jövedelem pedig vagylagosan lehet a kérelmező saját jövedelme, vagy a kérelmező családtagja által a kérelmező rendelkezésére bocsátott jövedelem. Mivel a Harmtv. nem határozza meg a jövedelem fogalmát, ezért arra a bíróság a személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény (Szja tv.) 4. § (1) és (2) bekezdése szerinti fogalmat vizsgálta, mely szerint a jövedelem a magánszemély által más személytől megszerzett bevétel egésze, a bevétel pedig a magánszemély által bármely jogcímen és bármely formában – pénzben és/vagy nem pénzben – mástól megszerzett vagyoni érték. Mivel e meghatározás nem különböztet a jövedelem forrása szerint, így jövedelemhez nemcsak munkáltatótól lehet jutni munkaviszony alapján, hanem az más magánszemélytől bármilyen jogcímen származhat, ekként a bíróság megállapította, hogy a felperesnek az egyéb jogviszonyból, vagyis a nagybátyjától mint magánszemélytől szerzett bevétele saját jövedelemnek minősül, függetlenül attól, hogy azt a nagybátyja milyen jogcímen juttatja a részére. Erre tekintettel az alperes jogsértő módon járt el, amikor a felperes által szerzett jövedelmet csak abból a szempontból vizsgálta, hogy azt családtag biztosította-e. A bíróság a megismételt eljárásra azt írta elő, hogy a felperes igazolt jövedelmét a Vhr. 29. § (5) és (6) bekezdése alapján a rendszeresség tekintetében kell vizsgálat alá vonni és a felperest e körben hiánypótlásra felhívni.
- [10] **A Kúria a Kfv.II.37.765/2021/9. számú végzésében** a bíróság ítéletét hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasította.
- [11] A Kúria mindenekelőtt leszögezte, hogy mivel nem volt vitás a perben, hogy a felperes által megjelölt személy általános értelemben a felperes családtagjának tekinthető ugyan, de a Harmtv. 2. § d) pontjában foglaltak között nem szerepel, ezért a Vhr. 29. § (5) bekezdés első fordulata alapján a bíróságnak azt kellett vizsgálnia, hogy tekinthető-e a felperes nagybátyja által havonta juttatott összeg a felperes saját jövedelmének, illetőleg vagyonának. A Kúria megállapította, hogy a felperes a perben, illetőleg a megelőző eljárásban ezzel összefüggésben különböző tartalmú nyilatkozatokat tett, a hozzátartozó írásbeli nyilatkozata pedig a juttatás jogcímét nem tartalmazza. A felperes nagybátyja a csatolt okiratban azt vállalta, hogy a felperes egy éves önkéntes munkavégzésének

időtartama alatt havi 200.000 forintot juttat havonta rendszeresen átutalással vagy más módon a számára. A felperes ugyanakkor az elsőfokú határozattal szemben előterjesztett fellebbezésében a nagybátyja által juttatott összeget kölcsönként, míg a perben ajándékként nevesítette. A Vhr. 29. (5) bekezdés első fordulata szerinti tények megállapításához elengedhetetlen, hogy a kérelmet előterjesztő fél pontosan megjelölje, hogy ezen összeget jövedelemnek, vagy vagyonnak tekinti-e, és megjelölje, illetőleg okirattal támassza alá azt is, hogy ezen pénzösszeget, illetve vagyont végleges jelleggel milyen jogcímen szerezte meg és a pénz vagy vagyon felett korlátlanul sajátjaként rendelkezik. Az elsőfokú bíróság álláspontjával szemben ekként a jövedelem megítélésénél nem elsősorban az Szja. tv. rendelkezéseiből kell kiindulni, hanem azt kell vizsgálni, hogy a felperes nyilatkozata a nyújtott jövedelem, illetve vagyontárgy tekintetében következetesen egyező-e, s azt a rendelkezésre álló okiratok, illetve dokumentumok kétség kívül alátámasztják-e. Ennek hiányában a nyújtott összeg a felperes sajátjaként nem vehető figyelembe. Az elsőfokú bíróság az eljárása során ezeket nem tisztázta, hanem tévesen arra az álláspontra helyezkedett, hogy a nyújtott összegek jogcímének nincs relevanciája. Ezzel szemben a jogcímnak kiemelkedő jelentősége van, ugyanis éppen ez alapján lehet kétség kívül állást foglalni arról, hogy a nyújtott pénzösszeggel, illetve egyéb vagyonnal a felperes a továbbiakban véglegesen a sajátjaként rendelkezik-e. A harmadik személy által nyújtott támogatás tehát bizonyos esetekben tekinthető a felperes jövedelmének, illetve vagyonának (pl. nagyobb összegű kölcsön vagy meghatározott értékű ajándék, pénzösszeg, ingatlan stb. nyújtása esetén). Ennek megállapításához a jövedelmet (vagyont) nyújtó harmadik személy és a kérelmező – a jogcím tekintetében is – következetesen egyező nyilatkozata, mindezekkel egybehangzó okirat csatolása és annak alátámasztása szükséges, hogy az adott jövedelemhez (vagyontárgyhoz) a kérelmező az okirat szerinti formában és/vagy rendszerességgel hozzá is jutott oly módon, hogy azzal sajátjaként rendelkezhet. E tényeket kell a bíróságnak a megismételt eljárásban tisztáznia a rendelkezésre álló bizonyítékok értékelésével.

II. Az ügyben alkalmazandó uniós jog

[1] Az EUMSZ 79. cikk:

(1) Az Unió közös bevándorlási politikát alakít ki, amelynek célja a migrációs hullámok hatékony kezelése azok minden szakaszában, méltányos bánásmód biztosítása a harmadik országok azon állampolgárai számára, akik jogszerűen tartózkodnak valamely tagállamban, valamint az illegális bevándorlás és az emberkereskedelem megelőzése és az ezek elleni megerősített küzdelem.

(2) Az (1) bekezdésben foglaltak céljából az Európai Parlament és a Tanács rendes jogalkotási eljárás keretében intézkedéseket állapít meg a következőkre vonatkozóan:

a) a beutazás és a tartózkodás feltételei, valamint a hosszú távú tartózkodásra jogosító vízumok és a hosszú távú tartózkodási engedélyek tagállamok által történő kiadására vonatkozó szabályok, beleértve a családegyesítési célúakat is [...]

[2] AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS 2016. május 11-i, a harmadik országbeli állampolgárok kutatás, tanulmányok folytatása, gyakorlat, önkéntes szolgálat, diákcsereprogramok vagy oktatási projektek, és au pair tevékenység céljából történő beutazásának és tartózkodásának feltételeiről szóló (EU) 2016/801 irányelv (a továbbiakban: EU irányelv)

[3] (2) preambulumbekkezdése:

Ennek az irányelvnek megoldást kell nyújtania a 2004/114/EK és a 2005/71/EK irányelvekről szóló végrehajtási jelentésekben azonosított problémákra annak érdekében, hogy orvosolja az azonosított hiányosságokat, biztosítsa a nagyobb átláthatóságot és a jogbiztonságot, és következetes jogi keretet biztosítson az Unióba érkező harmadik országbeli állampolgárok különböző kategóriái számára.

Ezért egy jogi aktusban összefoglalva, egyszerűsíteni és egységesíteni kell az említett kategóriákra vonatkozó hatályos rendelkezéseket. Az ezen irányelv hatálya alá tartozó kategóriák a közöttük meglévő eltérések ellenére is több olyan közös jellemzővel rendelkeznek, amelyek lehetővé teszik egy uniós szintű közös jogi keret útján történő szabályozásukat.

[4] **(20) preambulumbekzdése:**

Ez az irányelv támogatja az Európai Önkéntes Szolgálat arra irányuló célkitűzését, hogy fokozza a szolidaritást, a kölcsönös megértést és a toleranciát a fiatalok és olyan társadalmak között, amelyekben élnek, továbbá hogy hozzájáruljon a társadalmi kohézió megerősítéséhez, és a fiatalok aktív polgári szerepvállalásának előmozdításához. Annak biztosítása érdekében, hogy az egész Unióban egységes módon lehessen hozzáférni az Európai Önkéntes Szolgálathoz, a tagállamok alkalmazzák ennek az irányelvnek a rendelkezéseit az Európai Önkéntes Szolgálathoz jelentkező harmadik országbeli állampolgárokra

[5] **(21) preambulumbekzdése:**

A tagállamoknak lehetőségük van arra, hogy ezen irányelv rendelkezéseit a tanulókra, az Európai Önkéntes Szolgálathoz nem tartozó önkéntesekre és az au pairekre is alkalmazzák annak érdekében, hogy megkönnyítsék beutazásukat és tartózkodásukat, valamint biztosítsák jogaikat.

[6] **(41) preambulumbekzdése:**

A beutazás és tartózkodás engedélyezése iránti kérelem okaival kapcsolatos kételyek felmerülése esetén a tagállamok elvégezhetik a szükséges ellenőrzéseket, és minden olyan bizonyítékot megkövetelhetnek, amely ahhoz szükséges, hogy egyedi alapon megvizsgálják a kérelmező tervezett kutatásait, tanulmányait, gyakorlatát, önkéntes tevékenységét, továbbá a diákcseraprogramot vagy oktatási projektet és az au pair tevékenységet, illetve felléphetnek az ezen irányelvben megállapított eljárással való visszaélés vagy az eljárás helytelen alkalmazása ellen.

[7] **(42) preambulumbekzdése:**

Ha a benyújtott információk hiányosak, a tagállamok észszerű határidőn belül tájékoztatják a kérelmezőt arról, hogy milyen további információkra van szükség, és észszerű határidőt állapítanak meg ezek benyújtására. Ha a további információkat nem nyújtják be az említett határidőre, a kérelem elutasítható.

[8] **(54) preambulumbekzdése:**

Az EUMSZ 79. cikkének megfelelően az ezen irányelv hatálya alá tartozó harmadik országbeli állampolgárok számára méltányos bánásmódot kell biztosítani.

[9] **(61) preambulumbekzdése:**

Ez az irányelv tiszteletben tartja az alapvető jogokat, és elismeri az Európai Unió Alapjogi Chartájában elismert elveket, az Európai Unióról szóló szerződés (EUMSZ) 6. cikkével összhangban.

[10] **1. cikk a) pontja:**

Ez az irányelv meghatározza a harmadik országbeli állampolgároknak és adott esetben családtagjaiknak kutatás, tanulmányok folytatása, gyakorlat vagy az Európai Önkéntes Szolgálat keretében végzett önkéntes szolgálat, illetve ha a tagállamok úgy döntenek, diákcseraprogramok vagy oktatási projektek, az Európai Önkéntes Szolgálat keretén kívül végzett önkéntes szolgálat vagy au pair tevékenység céljából a tagállamok területére való beutazására és 90 napon túli ott tartózkodására vonatkozó feltételeket, valamint az ilyen személyek jogait;

[11] **4. cikk (1) bekezdése:**

Ezen irányelvet olyan harmadik országbeli állampolgárokra kell alkalmazni, akik kutatás, tanulmányok folytatása, gyakorlat vagy az Európai Önkéntes Szolgálat keretében végzett önkéntes szolgálat céljából valamely tagállam területére történő beutazás és tartózkodás iránti kérelmet terjesztenek elő, vagy akik már megkapták ezt az engedélyt. A tagállamok dönthetnek úgy is, hogy ennek az irányelvnek a rendelkezéseit a harmadik országok olyan állampolgáira is alkalmazzák, akik beutazásuk és tartózkodásuk engedélyezésére irányuló kérelmüket diákcseraprogram vagy oktatási projekt megvalósítása, az Európai Önkéntes Szolgálat keretén kívül végzett önkéntes szolgálat vagy au pair tevékenység céljából terjesztik elő.

[12] **7. cikk (1) bekezdése:**

Harmadik országbeli állampolgár ezen irányelv értelmében vett beutazása és tartózkodása tekintetében a kérelmezőnek be kell mutatnia:

- a) a nemzeti jog által meghatározott érvényes úti okmányt, és szükség szerint vízumkérelmet vagy érvényes vízumot, vagy adott esetben érvényes tartózkodási engedélyt vagy hosszú távú tartózkodásra jogosító érvényes vízumot; a tagállamok megkövetelhetik, hogy az úti okmány érvényességi ideje kiterjedjen legalább a tervezett tartózkodás időtartamára;
- b) ha a harmadik országbeli állampolgár az érintett tagállam nemzeti joga szerint kiskorúnak minősül, a tervezett tartózkodásra vonatkozó szülői engedélyt vagy azzal egyenértékű dokumentumot;
- c) azt a bizonyítékot, hogy a harmadik országbeli állampolgár rendelkezik olyan betegbiztosítással, illetve – ha a nemzeti jog így rendelkezik – igényelte azt, amely az érintett tagállam állampolgárai tekintetében szokásosan fedezett valamennyi kockázat fedezésére kiterjed. A biztosításnak a tervezett tartózkodás időtartamára érvényesnek kell lennie;
- d) ha a tagállam kéri, arra vonatkozó bizonyítékot, hogy lerótták a kérelem kezelésével kapcsolatos, a 36. cikk szerinti díjat;
- e) az érintett tagállam által kért módon az arra vonatkozó bizonyítékot, hogy a harmadik országbeli állampolgára tervezett tartózkodása alatt a tagállam szociális segítségnyújtási rendszerének igénybevétele nélkül rendelkezni fog a megélhetéséhez szükséges anyagi fedezettel, továbbá a visszautazásának költségeihez szükséges anyagi fedezettel. A szükséges anyagi fedezet elbírálása az adott eset egyedi vizsgálatán alapul, és annak során figyelembe kell venni azokat a forrásokat, amelyeket például támogatás, ösztöndíj, érvényes munkaszerződés vagy kötelező érvényű állásajánlat vagy valamely diákcsera-programokat működtető szervezet, gyakornokokat fogadó szervezet, önkéntes szolgálati rendszereket működtető szervezet, fogadó család vagy egy au pairt közvetítő szervezet pénzügyi kötelezettségvállalása biztosít.

[13] **A Charta 45. cikke** A mozgás és a tartózkodás szabadsága

(1) Minden uniós polgárnak joga van a tagállamok területén való szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz.

(2) A Szerződésekkel összhangban a mozgás és tartózkodás szabadsága a tagállamok területén jogszerűen tartózkodó harmadik országbeli állampolgároknak is biztosítható.

[14] **A Charta 47. cikke** A hatékony jogorvoslathoz és a tisztességes eljáráshoz való jog

Mindenkinek, akinek az Unió joga által biztosított jogait és szabadságait megsértették, az e cikkben megállapított feltételek mellett joga van a bíróság előtti hatékony jogorvoslathoz. Mindenkinek joga van arra, hogy ügyét a törvény által megelőzően létrehozott független és pártatlan bíróság tisztességesen, nyilvánosan és észszerű időn belül tárgyalja. Mindenkinek biztosítani kell a lehetőséget tanácsadás, védelem és képviselő igénybeviteléhez. Azoknak, akik nem rendelkeznek

elégséges pénzeszközökkel, költségmentességet kell biztosítani, amennyiben az igazságszolgáltatás hatékony igénybevételéhez erre szükség van.

III. Az ügyben irányadó magyar jog

[12] **A Harmtv. 2. § d) pontja szerint családtag:**

- da) a harmadik országbeli állampolgár vagy a magyar állampolgár házastársa,
- db) a harmadik országbeli állampolgár házastársával közös kiskorú gyermeke (ideértve az örökbefogadott és nevelt gyermeket is),
- dc) a harmadik országbeli állampolgár eltartott kiskorú gyermeke (ideértve az örökbefogadott és nevelt gyermeket is), aki felett a harmadik országbeli állampolgár szülői felügyeleti jogot gyakorol,
- dd) a harmadik országbeli állampolgár vagy a magyar állampolgár házastársának eltartott kiskorú gyermeke (ideértve az örökbefogadott és nevelt gyermeket is), aki felett a házastárs szülői felügyeleti jogot gyakorol,
- de) a kiskorú magyar állampolgár felett szülői felügyeleti joggal rendelkező, a szülői felügyeleti jogát gyakorló, a magyar állampolgárral egy háztartásban élő személy;

[13] **A Harmtv. 13. § (1) bekezdés f) pontja:**

Száznyolcvan napon belül kilencven napot meghaladó tartózkodás céljából az a harmadik országbeli állampolgár utazhat be, illetve száznyolcvan napon belül kilencven napot meghaladó időtartamig az a harmadik országbeli állampolgár tartózkodhat Magyarországon területén, aki tartózkodása teljes időtartamára rendelkezik a lakhatását és megélhetését, valamint a kiutazás költségeit is biztosító anyagi fedezettel.

[14] **A Harmtv. 87. § (1) bekezdés:**

Ha a tényállás tisztázása azt szükségessé teszi, az idegenrendészeti hatóság az ügyfelet nyilatkozattételre hívhatja fel. Az ügyfél nyilatkozatát mind szóban, mind írásban megteheti. Ha az ügyfél nyilatkozatát szóban teszi, arról az eljáró idegenrendészeti hatóság jegyzőkönyvet vesz fel. Ha a jegyzőkönyv felvételére objektív okból nem kerülhet sor, az idegenrendészeti hatóság feljegyzést készít az ügyfél szóbeli nyilatkozatáról.

[15] **A Vhr. 29. § (5) bekezdés:**

A harmadik országbeli állampolgár a kilencven napot meghaladó tartózkodáshoz szükséges anyagi fedezettel akkor rendelkezik, ha ő maga vagy részére családtagja a rendelkezésére álló jogszerűen megszerzett jövedelemből, illetve vagyonból megélhetése, lakhatása, kiutazása, valamint szükség esetén egészségügyi ellátása költségeit biztosítani tudja.

[16] **A Vhr. 29. § (6) bekezdés:**

A kilencven napot meghaladó tartózkodásra jogosító vízum, valamint a tartózkodási engedély kiadására irányuló eljárásban a megélhetés különösen az alábbiakkal igazolható:

- a) magyar fizetőeszközzel vagy magyarországi hitelintézetnél átváltható külföldi fizetőeszközzel;
- b) a harmadik országbeli állampolgárt magyarországi pénzforgalmi szolgáltatónál készpénz felvételére jogosító okirattal (fizetési számlaszerződés, betétkönyv stb.) és a rendelkezésre álló készpénzfedezetre vonatkozó hitelintézeti igazolással;
- c) magyarországi kereskedelmi forgalomban elfogadott készpénz-helyettesítő fizetőeszközzel (csekk, hitelkártya stb.) és a rendelkezésre álló készpénzfedezetre vonatkozó hitelintézeti igazolással;
- d) hatósági hozzájárulással ellátott érvényes meghívólevéllel;

- e) lefoglalt és kifizetett szálláshely és ellátás meglétét igazoló okirattal;
- f) megélhetést biztosító magyarországi vagyon, vagyoni értékű jog, vagyoni érték meglétét igazoló közokirattal vagy teljes bizonyító erejű magánokirattal;
- g) a kérelmező által Magyarország területén folytatni kívánt vagy folytatott jogszerű keresőtevékenységből származó jövedelem igazolásával;
- h) külföldről folyósított rendszeres jövedelemről szóló igazolással;
- i) a Magyarország területén tartózkodási vízummal vagy tartózkodási engedéllyel, bevándorolt vagy letelepedett jogállással, külön törvény szerint tartózkodási kártyával vagy állandó tartózkodási kártyával rendelkező, illetve menekültként elismert családtag közjegyzői okiratba foglalt, a kérelmező eltartását és ellátását biztosító nyilatkozatával, valamint a tartást vállaló személy tartási képességét igazoló okirattal, vagy
- j) más hitelt érdemlő módon.

IV. Az előzetes döntéshozatali eljárás szükségességének indokai

- [17] Mivel az EUB 283/81. számú CILFIT ügyben kialakított joggyakorlata alapján az uniós rendelkezés akkor szorul az Európai Unió Bírósága általi értelmezésre, ha az adott norma nem felel meg az acte claire és az acte éclairé követelményének, vagyis ha a felmerült kérdés releváns, a szóban forgó közösségi jogi rendelkezést az EUB még nem értelmezte, avagy a közösségi jog helyes alkalmazása nem nyilvánvaló olyannyira, hogy az minden észszerű kétséget kizárjon, ezért a bíróság elsőként az EUB-hez való fordulás feltételeinek meglétét vizsgálta.
- [18] Mindenekelőtt rögzíteni kell, hogy a felperes a per tárgyát képező tanulmányi célú tartózkodási engedélyének meghosszabbítását egyéb célból annak érdekében kezdeményezte, hogy Magyarországon önkéntes munkát végezhesen, mely tartózkodási cél a közigazgatási eljárásban igazolásra került.
- [19] A felperes tartózkodási engedély iránti kérelme ezért a 2016/801 EU irányelv hatálya alá tartozik, mivel ezt az irányelvet annak 1. cikke szerint – többek között – olyan harmadik országbeli állampolgárokra kell alkalmazni, akik az Európai Önkéntes Szolgálat keretében végzett önkéntes szolgálat céljából valamely tagállam területére történő beutazás és tartózkodás iránti kérelmet terjesztenek elő, vagy akik már megkapták ezt az engedélyt. A tagállamok dönthetnek úgy is, hogy ennek az irányelvnek a rendelkezéseit a harmadik országok olyan állampolgáira is alkalmazzák, akik beutazásuk és tartózkodásuk engedélyezésére irányuló kérelmüket az Európai Önkéntes Szolgálat keretén kívül végzett önkéntes szolgálat céljából terjesztik elő.
- [20] A magyar állam az irányelv rendelkezéseit a Harmtv. szabályaiba implementálta, ezért a felperes tartózkodási engedély meghosszabbítása iránti kérelmét a Harmtv. II. fejezetének a száznyolcvan napon belül kilencven napot meghaladó tartózkodásra vonatkozó általános szabályai alapján kellett elbírálni.
- [21] E jogszabályok alapján az alperes a felperes kérelmét a megélhetés, illetőleg a visszautazás költségeihez szükséges anyagi fedezet hiánya miatt kizárólag arra tekintettel utasította el, hogy mivel a felperes eltartója a Harmtv. 2. § d) pont értelmében nem minősül családtagnak, ezáltal nem biztosíthatja a felperes magyarországi megélhetését, így az általa igazolt jövedelem és megtakarítás nem értékelhető a felperes javára.
- [22] A kérdést feltevő bíróság ítéletében a Harmtv. fogalommeghatározásának hiánya miatt az Szja tv.

4. § (1) és (2) bekezdése alapján azt állapította meg, hogy a felperes nagybátyjától kapott összeg bevételnek, az pedig saját jövedelemnek minősül, függetlenül attól, hogy azt a nagybátyja milyen jogcímen juttatja a részére, ezért a bíróság az alperesnek a jövedelem rendszeressége igazolásának vizsgálatát írta elő.

- [23] Ehhez képest a Kúria is arra a következtetésre jutott, hogy a Vhr. 29. (5) bekezdés első fordulata alapján nem zárható ki az az eset, hogy a kérelmet előterjesztő fél olyan jövedelemmel vagy vagyontárggyal rendelkezzen, amelyet harmadik személy, akár a Harmtv. 2. § d) pontja alá nem tartozó családtag juttat számára. Ennek megállapításához azonban elsőfokú bíróság álláspontjával szemben elengedhetetlennek tartotta, hogy a kérelmet előterjesztő fél pontosan megjelölje, hogy ezen összeget jövedelemnek, vagy vagyonnak tekinti-e, továbbá megjelölje, illetőleg okirattal alátámassza azt is, hogy ezen pénzösszeget, illetve vagyont végleges jelleggel milyen jogcímen szerezte meg, és a pénz vagy vagyon felett véglegesen és korlátlanul a sajátjaként rendelkezik. Kúria azt is kiemelte, hogy az eljárás során a jogcímekeket, illetve a forrás jellegét – saját vagy családtag általi juttatás – nem lehet folyamatosan változtatgatni, mert az a nyilatkozat hitelességét, a felperes szavahihetőségét teszi kétségessé. A megismételt eljárásra ezért annak vizsgálatát írta elő a bíróság részére, hogy a felperes nyilatkozata a nyújtott jövedelem, illetve vagyontárgy tekintetében következetesen egyező-e, azt a rendelkezésre álló okiratok, illetve dokumentumok kétség kívül alátámasztják-e, ennek hiányában ugyanis a nyújtott összeg a felperes sajátjaként nem vehető figyelembe.
- [24] Az idegenrendészeti eljárás és a közigazgatási per fentebb kiemelt körülményei alapján a bíróság arra a következtetésre jutott, hogy mivel az uniós jog elsőbbsége elv alapján ügyben alkalmazandó implementált jogszabályoknak, vagyis a Harmtv. 13. § (1) bekezdés f) pontjának, valamint a Vhr. 29. § (5) bekezdésének meg kell felelnie a 2016/801 EU irányelv rendelkezéseinek, ezért az e jogszabályok alapján kialakított ítélkezési gyakorlatnak is meg kell felelnie e követelménynek, így az ügy tárgyára tekintettel ezen ítélkezési gyakorlat 2016/801 EU irányelv 7. cikk (1) bekezdés e) pontjában előírtaknak való megfelelése vitathatatlanul kihat az ügy érdemére, ezért az előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezésének azon feltétele, hogy a kérdés releváns legyen, fennáll, mivel a felperes tekintetében kedvező döntés a megismételt eljárásban csak a Kúria által előírt feltételek kétséget kizáró bizonyítása esetén lehetséges, mely feltételek a 2016/801 EU irányelv rendelkezéseinek való megfelelése és az ezen eljárásra előírt eljárási garanciák érvényesülése tekintetében a kérdést feltevő bíróságnak kétségei vannak.
- [25] A bíróság ezt követően azt is vizsgálta, hogy a 2016/801 EU irányelv ügyben releváns rendelkezéseit az EUB értelmezte-e, illetőleg hogy bármely tagállam bírósága kezdeményezett-e e rendelkezések kapcsán előzetes döntéshozatali eljárást, mely vizsgálat eredményeként azt állapította meg, hogy a 2016/801 EU irányelvet az EUB a jelen végzésben feltett kérdések által meghatározott irányból nem értelmezte. Ennek feltehetően az az oka, hogy 12 év után a 2016/801 EU irányelv a 2004/114 irányelv és a 2005/71/EK irányelv tárgyát egyesítve e két irányelvet 2018. május 24-i hatállyal hatályon kívül helyezte. Ugyanakkor az EUB a 2016/801 irányelvvvel megegyező tárgyú 2004/114 irányelvet is csak néhány ügyben értelmezte, a C-544/15. sz. Sahar Fahimian ügy főtanácsnoki indítványa 27. pontjában rögzítettek szerint a főtanácsnoki indítvány 2016. november 29-i ismertetésekor a Sahar Fahimin ügy még csak a második ügy volt, amely a 2004/114 irányelv rendelkezésének értelmezésével kapcsolatban az EUB elé került, de annak tárgya sem a megélhetés vizsgálata volt.
- [26] A bíróság arra is figyelemmel volt, hogy az EUB a jogbiztonság, a tisztességes eljáráshoz való jog és az uniós jog elsőbbsége elvének tartalmát, valamint azok megvalósulását ugyan számos

alkalommal vizsgálta, de a 2016/801 EU irányelv kapcsán feltett kérdésekben megnevezett szempontokra tekintettel e tárgykörben döntés még nem született, mivel az EUB ezen elvek tekintetében igen gazdag joggyakorlata teljes mértékben eltérő tény- és jogkérdéseken alapul. Ekként az előzetes döntéshozatal iránti eljárás kezdeményezésének azon feltétele is fennáll, hogy a szóban forgó közösségi jogi rendelkezést az EUB még nem értelmezte.

- [27] A bíróság az előzetes döntéshozatal iránti eljárás kezdeményezésének szükségességét illetően arra is rámutat, hogy a jelen per eldöntése szempontjából releváns jogkérdés értékelése tekintetében jelentős különbség áll fenn az elsőfokú bíróság és a Kúria jogértelmezése között, mely eltérő értelmezés egyrészt a döntés alapjául szolgáló 2016/801 EU irányelv 7. cikk (1) bekezdés e) pontjában meghatározott releváns tényállási elemek meghatározását érinti, másrészt e releváns tények alátámasztására alkalmas bizonyítékok bizonyító erejének értékelésére is kihat, ami az előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezését szintén megalapozza.
- [28] A bíróság azt is hangsúlyozza, hogy jelen ügyben a Kúria nem a hatóságot, hanem a kérdést feltevő bíróságot kötelezte a megismételt eljárásra, mely eljárásban a hivatkozott kúriai végzés indokolásának figyelembe vétele és teljesítése az elsőfokú bíróság számára kötelező. Az előzetes döntéshozatal iránti indítványban feltett kérdésekre adott válaszoknak a jelen ügy eldöntésére tehát azon ok miatt is kihatása van, mert a döntés uniós jogon alapuló volta, továbbá az uniós jog értelmezése miatt ebben az eljárásban az EUB döntése lesz precedens jellegű, ekként a bíróság ezen okból is szükségesnek ítéli meg az EUB iránymutatását a 2016/801 EU irányelv, valamint azzal összefüggésben a Charta jelen ügyben releváns rendelkezéseinek értelmezésére nézve.

V. A bíróság által feltett kérdésekhez

- [29] A bíróság kérdéseivel összességében arra vár választ, hogy megfelel-e az irányelv céljának és rendelkezéseinek, valamint az irányelv által felhívott jogelvek által biztosítandó eljárási garanciáknak az a tagállami gyakorlat, melyben a kétfokú közigazgatási eljárást követően szintén két szinten folyó közigazgatási perben eljáró legutolsó bírói fórum a nélkül, hogy az implementált nemzeti jogszabályok előírnák, egy egyedi ügyben az irányelvben és a nemzeti jogszabályokban előírt feltételeken túl a megélhetés vizsgálatához további feltételeket határoz meg a felperes e feltételre vonatkozó hiánypótlási felhívásának előírása, illetőleg bizonyítási lehetőségének biztosítása nélkül kizárólag a rendelkezésre álló bizonyítékok általa meghatározott szempontú értékelésével, holott mivel a kétfokú közigazgatási eljárásban és az alapper során nem e feltételek vizsgálata volt a vita tárgya, így a bizonyítás a legfőbb bíróság által előírt feltételekre nyilvánvalóan nem vonatkozott, azok ismerete hiányában nem is vonatkozhatott.
- [30] A bíróság nem vitatja, hogy az (EU) 2016/801 irányelvnek a megélhetés vizsgálatáról rendelkező 7. cikk (1) bekezdés e) pontjában foglaltak alapján a harmadik országbeli állampolgár kérelmezőnek az érintett tagállam által kért módon kell bizonyítania azt, hogy a tervezett tartózkodása alatt a tagállam szociális segítségnyújtási rendszerének igénybevétele nélkül fog rendelkezni a megélhetéséhez, továbbá a visszautazásának költségeihez szükséges anyagi fedezettel, vagyis a tagállamok a belső joguk alapján jogosultak vizsgálni a megélhetéshez szükséges anyagi fedezet meglétét és értékelni az annak vizsgálatához szükséges bizonyítékokat, de a bíróság álláspontja szerint a tagállamoknak biztosított ezen jog elsősorban a bizonyítékok értékelésére vonatkozik, és csak kivételesen a 2016/801 EU irányelv 7. cikk (1) bekezdés e) pontjában megnevezett szempontok további mérlegelési szempontokkal való kiegészítésére.

- [31] A 2016/801 EU irányelv 7. cikk (1) bekezdés e) pontjában foglaltaknak megfelelően a belső jog általános szabályaként a Harmtv. 13. § (1) bekezdés f) pontja a 90 napot meghaladó tartózkodásokra egységesen határozza meg a bizonyítandó tényeket akként, hogy tartózkodási engedélyt az kaphat, aki a tartózkodása teljes időtartamára rendelkezik a megélhetését, valamint a kiutazás költségeit is biztosító anyagi fedezettel, amit a Vhr. 29. § (5) bekezdése akként pontosít, hogy annak forrása ő maga vagy részére családtagja a rendelkezésére álló jogszerűen megszerzett jövedelem, illetve vagyon lehet, a Vhr. (6) bekezdése pedig a különböző tartózkodási célokra tekintet nélkül szintén egyezően sorolja fel a bizonyításra alkalmas okiratokat, úgy, hogy a felsoroltakon kívül megengedi a bizonyítást bármely más hitelt érdemlő módon.
- [32] E jogszabályhelyek eltérő értelmezése miatt a kérdést feltevő bíróság a felperesi bizonyítást a vitatott körben elfogadva a hiányzó bizonyítékok vizsgálatára az alperest kötelezte, a Kúria viszont a felperesre telepítette a bizonyítási kötelezettséget és terhet, mely eltérő joggyakorlat jogkövetkezményeire tekintettel a perben kiemelten merült fel annak a kérdésnek az EUB általi vizsgálata, hogy az uniós jog elsőbbsége és tényleges érvényesülése alapelvére figyelemmel összeegyeztethető-e a jogbiztonság elvével és az ügyfelek Charta által deklarált tisztességes eljáráshoz való jogával a bíróságok fentebb ismertetett eltérő mérlegelési gyakorlata.
- [33] Ugyancsak értelmezendő kérdésként merült fel ezzel összefüggésben, hogy a Kúria által meghatározott feltételek előírása tekinthető-e olyanoknak, mint ami a 2016/801 EU irányelv 7. cikk (1) bekezdés e) pontjában szereplő feltételek tekintetében releváns tények körébe tartozik-e. E körben a megélhetéshez szükséges pénzösszeg felhasználása szempontjából valóban döntő jelentősége van-e annak a körülménynek, hogy a pénzösszeg megszerzése végleges-e; vagyis hogy ahhoz a felperes ajándék vagy kölcsön révén jutott-e hozzá, és hogy azt majd valamikor, a megélhetésének fedezését követően vissza kell-e fizetnie, vagy sem? Nem elegendő-e a megélhetés biztosításának elfogadásához a támogató teljesítőképességének, valamint a pénzösszeg megszerzése jogszerű voltának bizonyításán túl a támogató azon nyilatkozata, melyben konkrétan meghatározza a támogatás célját, vagyis hogy a pénzösszeget a kérelmező megélhetésére szánja az önkéntes munkavégzés időszakára? A kérdést feltevő bíróságnak a tekintetben is kétségei vannak, hogy nem elegendő bizonyíték-e a pénzösszeg megélhetésre vonatkozó felhasználására, vagyis az azzal való korlátlan rendelkezésre azon tény, hogy a pénzösszeg megérkezett a kizárólag a felperes rendelkezése felett álló bankszámlára és azt az összeget a felperes felvette a bankszámláról.
- [34] E kérdések kapcsán a jelen ügyben alkalmazandó irányelvvel kapcsolatos EUB döntések hiányában a bíróság figyelemmel volt az ezen irányelvet megelőzően hatályban volt 2014/114 irányelv kapcsán született C-491/13. sz. Mohamed Ali Ben Alaya ügyben tett megállapításokra, mivel a jelen ügyben alkalmazandó és az EUB által értelmezett irányelvek tárgya meggyezik, szabályaik tartalmukban nagyon hasonlóak, ugyanis az utóbbi irányelv a (2) preambulumbekkezdésének tanúsága szerint a korábbi irányelvek hiányosságainak orvoslására lett megalkotva. A hivatkozott ítélet alapját képező és a jelen ügy tényállása csak abban különbözik egymástól, hogy az az ítélet tanulmányi célú vízum kiadása iránti ügyben született, mely ügyben nem a megélhetés el nem fogadása volt az elutasítási ok, hanem egyéb okok, azonban a mindkét esetben felmerült a mérlegelési jogkör tartalmának meghatározása.
- [35] Az EUB a C-491/13. sz. Mohamed Ali Ben Alaya ügyben hozott ítéletében kimondta, hogy az állandó ítélkezési gyakorlata szerint valamely uniós jogi rendelkezés értelmezéséhez nemcsak annak szövegét, hanem annak szöveggörnyezetét, és annak a szabályozásnak a célkitűzéseit is figyelembe kell venni.

- [36] A 2016/801 EU irányelv 1. cikkének (1) bekezdésének a (2) preambulumbeközdéssel összefüggésben értelmezett szövegéből az következik, hogy az irányelv célja az, hogy orvosolja a hatályon kívül helyezett két irányelv alkalmazása során az azonosított hiányosságokat, biztosítsa a nagyobb átláthatóságot és a jogbiztonságot, és következetes jogi keretet biztosítson az Unióba érkező harmadik országbeli állampolgárok különböző kategóriái számára, ezért egy jogi aktusban összefoglalva, egyszerűsíteni és egységesíteni kell az említett kategóriákra vonatkozó hatályos rendelkezéseket meghatározza a harmadik országok állampolgárainak a tagállamok területére önkéntes munka folytatása céljából, három hónapot meghaladó időtartamra történő beutazásának feltételeit.
- [37] Az irányelv (20) és (21) preambulumbeközdése értelmében az irányelv további célja, hogy támogassa az Európai Önkéntes Szolgálat arra irányuló célkitűzését, hogy fokozza a szolidaritást, a kölcsönös megértést és a toleranciát a fiatalok és olyan társadalmak között, amelyekben élnek, továbbá hogy hozzájáruljon a társadalmi kohézió megerősítéséhez, és a fiatalok aktív polgári szerepvállalásának előmozdításához, azzal, hogy a tagállamok az irányelv hatályát az Európai Önkéntes Szolgálaton kívüli önkéntes tevékenységére is kiterjeszthetik.
- [38] Mivel az említett irányelv (2) preambulumbeközdése előírja, hogy a belépés és tartózkodás feltételeire vonatkozó tagállami jogszabályok egyszerűsítése és egységesítése az e cél elérésére való törekvés részét képezi, ezért a kérdést feltevő bíróság álláspontja szerint e céllal összefüggésben is vizsgálándó, miszerint az a tagállami gyakorlat, mely szerint a tagállami bíróság precedensként követendő ítéletében a harmadik ország állampolgárságával rendelkező személyek önkéntes munka végzése célú beutazása tekintetében a 2016/801 EU irányelv 7. cikk (1) bekezdésében előírt általános feltételeket kiegészítő további feltételeket ír elő arra vonatkozó további bizonyítás előírása nélkül, ellentétes-e az említett irányelvnek az ilyen személyek mobilitásának ösztönzésére irányuló céljával, továbbá az irányelv (2) preambulumbeközdése által kiemelt jogbiztonsággal, az (54) preambulumbeközdése szerinti méltányos bánásmóddal, továbbá a (61) preambulumbeközdése által alkalmazandóként felhívott Charta 45. és 47. cikkei által deklarált szabad mozgás és tartózkodás jogával, valamint a hatékony jogorvoslathoz és a tisztességes eljáráshoz való joggal.
- [39] A bíróság az előzetes döntéshozatal iránti eljárás kezdeményezése során arra is utal, hogy az EUB a 2004/114 irányelv preambulumbeközdéseiben deklarált célok alapján arra a következtetésre jutott a C-491/13. sz. Mohamed Ali Ben Alaya ügy 33. és 33. pontjában, miszerint „*Igaz, hogy a 2004/114 irányelv a tagállamok számára mérlegelési mozgásteret biztosít a beutazási kérelmek vizsgálata tekintetében. Fontos azonban hangsúlyozni, hogy – amint azt a főtanácsnok az indítványának a 49. pontjában megállapította – a nemzeti hatóságok rendelkezésére álló mérlegelési mozgástér kizárólag az említett irányelv 6. és 7. cikkében szereplő feltételekre, valamint ennek keretében a releváns tények értékelésére vonatkozik annak eldöntése érdekében, hogy az irányelv említett cikkeiben szereplő feltételek teljesültek-e. következésképpen a beutazási feltételeknek a 2004/114 irányelv alapján történő vizsgálata keretében ezen (15) preambulumbeközdése szerint semmi nem akadályozza azt, hogy a tagállam minden olyan bizonyítékot megköveteljen, amely a beutazási kérelem megalapozottságának megítéléséhez szükséges az említett irányelvben megállapított eljárással való visszaélés vagy az eljárás helytelen alkalmazásának elkerülése érdekében. Következésképpen a beutazási feltételeknek a 2004/114 irányelv alapján történő vizsgálata keretében ezen (15) preambulumbeközdése szerint semmi nem akadályozza azt, hogy a tagállam minden olyan bizonyítékot megköveteljen, amely a beutazási kérelem megalapozottságának megítéléséhez szükséges az említett irányelvben megállapított eljárással való visszaélés vagy az eljárás helytelen alkalmazásának elkerülése érdekében.*”

- [40] Az EUB ítéletének 32. pontja szerint „... a 2004/114 irányelv 12. cikkének ilyen értelmezését megerősíti az ezen irányelv 4. cikkének (2) bekezdésében előírt azon lehetőség is, amely szerint a tagállamok az említett irányelv hatálya alá tartozó személyekre nézve kedvezőbb rendelkezéseket fogadhatnak el. Márpedig annak megállapítása, hogy a tagállamok arra kényszerülhetnek, hogy a 2004/114 irányelv által előírtakon felül további beutazási feltételeket írjanak elő, az e személyek beutazására vonatkozó feltételeknek a szigorítását jelentené, amely ellentétes lenne az említett 4. cikk (2) bekezdése által követett céllal.”
- [41] Mivel az ítélet idézett pontjaiban hivatkozott preambulumbekendésekkel és rendelkezésekkel azonos tartalmú preambulumbekendések és előírások a jelen per alapját képező 2016/801 EU irányelvben is megtalálhatók, hiszen a megélhetésnek a 2004/114 irányelvre szerinti tanulóokra vonatkozó feltételei megegyeznek a 2016/801 irányelv 7. cikk (1) bekezdés e) pontja szerinti, az irányelv hatálya alá eső csoportra egységesen meghatározott rendelkezéseivel, ezért a bíróság a feltett kérdéseivel arra keresi a választ, hogy az önkéntes munka végzésének céljából kezdeményezett tartózkodási engedély meghosszabbítása iránti eljárásban a megélhetés vizsgálatakor a végzésében hivatkozott EUB ítélethez hasonlóan kell-e értelmezni az (EU) 2016/801 irányelv 7. cikk (1) bekezdésének e) pontjában előírt feltételeket.
- [42] E vizsgálatnak a kérdést feltevő bíróság általi elvégzése az alapeljárásban nem volt szükséges, hiszen annak tárgya a támogatás családtagnak nem minősülő személy általi biztosíthatósága volt, a megismételt eljárásban pedig erre előzetese döntéshozatali eljárás indítványozása nélkül pedig már nincs lehetőség a Kúria megismételt eljárásra adott, a kérdést feltevő bíróságra vonatkozó kötelező erejű kötelezése miatt. A feltárt tényállás alapján ugyanis az állapítható meg, hogy a hatóságok nem hivatkoztak a felperessel kapcsolatban a (41) preambulumbekendésben foglalt indokra, vagyis a kérelem okaival kapcsolatos kételyek felmerülésére, ami további bizonyítékok becsatolását alapozhatta volna meg e preambulumbekendés alapján, hiszen a kérelem elutasítását jogértelmezésbeli eltérés eredményezte, és az ebből kialakult jogvita volt a per tárgya is.
- [43] A kifejtettek miatt a bíróság az 1. kérdésében arra vár választ, hogy a megélhetés körében a nemzeti hatóságok rendelkezésére álló mérlegelési mozgáster kizárólag az említett irányelv 7. cikkében szereplő feltételekre, valamint ennek keretében a releváns tények értékelésére vonatkozik-e, avagy ahhoz képest további szempont ok, így a jogcímről való következetes a támogatóval való egybehangzó nyilatkozat, továbbá a rendelkezésre bocsátott összeg végleges és korlátlan jövőbeni felhasználásának a bankszámlakivonaton túli okiratokkal való bizonyításának előírására is lehetséges annak eldöntése érdekében, hogy az irányelv említett pontjában szereplő feltételek teljesültek-e.
- [44] Amennyiben ezen feltételek előírása az irányelvben biztosított mérlegelési jogkörnek megfelel, a bíróság a 2. kérdésével azt is szeretné megtudni, hogy az előző kérdésre adott választ módosítja-e azon körülmény, hogy e feltételek előírása nem az alkalmazandó tagállami jogszabályok jogalkotó általi megalkotása, avagy módosítása által történt, hanem jogalkalmazás révén olyan bíróság által, melynek döntése ellen további jogorvoslatnak nincsen helye, ugyanakkor döntéseinek precedens jellege folytán az egyedi ügyben hozott döntése kötelezően követendő a hatóságok és a bíróságok számára, de legalábbis részletesen meg kell indokolniuk az attól való eltérés okát.
- [45] Az előző kérdéssel összefüggésben megválaszolandó kérdésként merült fel az is, hogy megfelel-e a hatékony jogorvoslatihoz való joghoz és a tisztességes eljárás követelményének, valamint az irányelv (42) preambulumbekendésének – melyhez hasonló jogszabályi előírást tartalmaz a Harmtv. 87. § (1) bekezdése is – azon eljárás, mely úgy írja elő a felperes jogcímre vonatkozó

nyilatkozatának és az azt alátámasztó okiratoknak az értékelését, hogy a felperes a közigazgatási eljárásban nem lett figyelmeztetve a jogcím általa és nagybátyja általi egybehangzó megnevezésének szükségességére mint a megélhetés igazolt voltának feltételére, továbbá nem lett felhívva az azzal kapcsolatos nyilatkozatok megtételére és az azt alátámasztó okiratok becsatolására.

- [46] A fenti indokok alapján a bíróság úgy ítélte meg, hogy a feltett kérdések megválaszolása, mely a tagállami hatóságok számára a megélhetés vizsgálata során e téren rendelkezésre álló mérlegelési mozgáster kereteinek meghatározására irányul a végzésben kifejtett okok miatt előzetes döntéshozatali eljárás keretében szükséges és lehetséges, mert ezek előzetes eldöntése a megalapozott bírói döntés alapfeltétele az ügyben, erre tekintettel a Polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (Pp.) 130. § (1) és (2) bekezdése alapján az Európai Unió Bíróságának megkereséséről határozott a per tárgyalásának az előzetes döntéshozatali eljárás befejezéséig való Pp. 126. § (1) bekezdés a) pontja szerinti felfüggesztésével.

A végzés elleni fellebbezés lehetőségét a Pp. 128. § (5) bekezdése zárja ki.

Budapest, 2023. június hó 26. napján

dr. Hajdú Ágnes s. k.
bíró

A kiadmány hitelesül:

